

Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola Litovel, Jungmannova 740

Jungmannova 740, 784 01 Litovel

Identifikátor školy: 600 004 171

Termín konání inspekce: 8. – 12. listopad 2004

Čj.:	o5-1273/04-12003
Signatura:	om2ky502

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola Litovel, Jungmannova 740 (ZUŠ) byla založena v roce 1919 a dále rozšířena v roce 1955. Do sítě škol byla zařazena 1. ledna 1993 jako příspěvková organizace. Zřizovatelem školy je Olomoucký kraj. V souladu s posledním rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je výuka realizována v hudebním a výtvarném oboru v kmenové budově a ve čtyřech odloučených pracovištích. V obcích Bouzov 783 25, Drahanovice 783 43, Příkazy 783 33, Senice na Hané 783 45. Výuka v odloučeném pracovišti v obci Unčovice 783 91 v době inspekce neprobíhala. Cílová kapacita školy je stanovena na 380 žáků. Dle výkazu V-24-01 je v letošním školním roce zapsáno celkem 342 žáků, z toho v hudebním oboru (HO) 266 a ve výtvarném (VO) 76 žáků.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně-technické podmínky, průběh a výsledky vzdělávání v hudebním oboru.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Sledovaná výuka v hudebním oboru byla zabezpečena učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí a jedním učitelem, který podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nespĺňuje. Skladba úvazku byla v době inspekce rozdělena s ohledem na vystudovanou specializaci a na vlastní instrumentální znalosti a dovednosti učitelů pro výuku jiného nástroje. Toto skladba úvazku se jevila jako optimální pro zajištění zdárného chodu školy a s ohledem na požadavky žáků a rodičů.

Organizační struktura školy je vzhledem k velikosti obou oborů a počtu žáků efektivní. *Školní řád, Organizační řád a Vnitřní řád pro pedagogy a ostatní zaměstnance* jsou přehledně zpracovány. Výchovně-vzdělávací činnost vychází z *Ročního plánu práce pro školní rok 2004/2005*, který je měsíčně upřesňován. Poradním orgánem je pedagogická a umělecká rada, která koordinuje metodickou práci jednotlivých nástrojových skupin.

Ředitel ZUŠ usiluje o vytváření příznivé pracovní atmosféry, upřednostňuje demokratický styl řízení. Učitelé využívají k dalšímu vzdělávání pestrou nabídku různých vzdělávacích subjektů. Pravidelného profesního studia se zúčastňují dvě učitelky klavírního oddělení a ředitel školy zahájil studium *Školský management ZUŠ na PedF UK*. Začínajícímu a nekvalifikovanému pedagogovi je věnována odborná pomoc především ředitelem školy.

Kontrolní a hospitační činnost vedení školy se řídí vnitřním plánem. Informace získané kontrolní činností jsou ihned ředitelem vyhodnocovány a s pedagogy projednávány. Přijímána opatření nejsou dostatečně funkční a efektivní hlavně v oblasti naplňování učebních dokumentů.

Hodnocení zaměstnanců probíhá na základě dosahovaných výsledků v oblasti výchovně-vzdělávací a úspěchů v profesních soutěžích a přehlídkách.

Personální podmínky hudebního oboru jsou velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola sídlí v budově, která svými prostorovými podmínkami vyhovuje individuální i kolektivní výuce hudebního oboru. Celkem je využíváno 14 učeben a malý sál pro hromadnou výuku a třídní koncerty. Pro větší koncerty je využíván Koncertní sál Městského klubu Litovel. V době inspekce probíhaly ve škole stavební úpravy většího rozsahu v půdním prostoru.

Učebny kmenové školy i na odloučených pracovištích svou velikostí i vybavením umožňují realizovat vzdělávací proces v plném rozsahu. Ve třídách jsou pianina nebo klavíry. Některé klavíry jsou sice starší, ale stále ještě funkční. Prostory pro instrumentální a kolektivní výuku se v současné době rozšiřují o další učebny, případně malý koncertní sál. Vedení školy zajišťuje pravidelnou údržbu. Další vybavení nábytkem je zastaralé, ale účelné a plně dostačující pro výuku. Společné prostory byly v době inspekce částečně poznamenány probíhajícími opravami a rekonstrukcí.

Materiálně-technické podmínky školy jsou dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Výuka hudebního oboru je organizována formou individuálního a skupinového vyučování v přípravném a základním studiu I. a II. stupně dle platných učebních plánů čj. 18 418/95 a učebních osnov čj. 20 876/80-35 a čj. 11 393/81-35.

Porovnáním platných učebních plánů hudebního oboru s reálnou výukou dokladovanou rozvrhy hodin, výkazy žáků a vyučovaných hodin, třídními knihami pro individuální i skupinovou výuku bylo zjištěno nedodržování učebních plánů v předmětové skladbě. Výuka předmětu „Komorní hra, hra v souboru, orchestr, doprovod.“ není zajištěna pro 38 žáků z celkového počtu 101. To znamená 37,6% žáků neplní důsledně učební plány. Povinnost navštěvovat předmět „Hudební nauka“ je splněna u všech žáků od 1. do 5. ročníku I. stupně základního studia.

V organizaci individuální instrumentální výuky byly zjištěny rezervy. S výjimkou jedné žákyně je poskytována výuka v rozsahu jedné lekce pro žáka. Vedení školy optimálně využívá možnosti skupinové výuky v předmětech doporučených učebními plány.

Sledované předměty hudebního oboru jsou vyučovány podle platných učebních osnov. Záznamy o probíraném učivu, vedené v třídních knihách ve školním roce 2004/2005, v době inspekce měly dostatečnou vypovídací hodnotu a jejich postupné naplňování je předpokladem pro naplnění požadavků stanovených učebními osnovami. Povinná dokumentace je vedena.

Z dokumentace školy vyplývá, že výuka ve sledovaných předmětech hudebního oboru je cíleně směřována k naplňování deklarovaného vzdělávacího programu, není však organizačně zajištěno naplňování předmětové skladby v plném rozsahu učebních plánů. Kontrola naplňování učebních dokumentů v hudebním oboru je ze strany vedení školy prováděna, ale není dostatečně účinná.

Rozvrhy hodin pro individuální, skupinovou i kolektivní výuku zohledňují potřeby žáků, v nižších ročnících jsou v individuální výuce praktikovány dělené lekce. Psychohygienické zásady z hlediska sestavení rozvrhu a struktury vyučovacích hodin byly v době inspekce dodrženy.

Školní řád pro žáky je konkrétní a obsahuje základní pokyny pro chování žáků ve škole.

Průběh a výsledky vzdělávání v hudebním oboru

Instrumentální výuka

Plánování individuální výuky vycházelo ze specifických dispozic žáků a míry talentu. Velmi výrazně se do celoročního plánování promítaly znalosti a dovednosti získané v předcházejících ročnících a to nejen pozitivně, ale i negativně. Výrazná snaha učitelů udržet zájem žáka o výuku na zvolený nástroj se promítala v celoročních plánech. Často byla použita literatura z oblastí méně náročných skladeb.

Výuka instrumentální hry, zabezpečená učiteli s odpovídající odbornou i pedagogickou způsobilostí, byla vedena věcně správně a vhodné doplnění o ukázkovou hru učitele mělo také motivační charakter. Zvolená forma napodobování se při instrumentální výuce začínajících hráčů osvědčila jako efektivní.

Učebny, ve kterých probíhala výuka hry na hudební nástroje, byly dostatečně prostorné a jejich vnitřní uspořádání umožňovalo realizaci instrumentální hry.

Výrazně pozitivně se ve výuce hry na klavír, hospitované na odloučeném pracovišti, projevil pedagogické zkušenosti a ověřené metodické postupy. Práce učitelky se vyznačovala smyslem pro precizní vypracování nejen menších frází, ale i větších celků. Navštívené hodiny měly jasnou strukturu při účelném využití vyučovacího času. Vnitřní členění hodin směřovalo k naplnění zvoleného cíle. Učitelka patří mezi výrazné pedagogické osobnosti této školy. V další navštívené výuce se její průběh vyznačoval zažitým řádem, který měl koncentrovat žákovu pozornost a vést je k ukázněnému hudebnímu výkonu i při hře velmi jednoduchých celků v úvodní části hodiny. Členění jednotlivých činností umožňovalo vzájemné prolínání technických i výrazových dovedností. Repertoár byl řazen tak, aby gradoval náročnost hraného repertoáru. Výběr literatury byl výrazně ovlivněn znalostmi žáků. U žáků, jejichž patrný zájem výuku byl velmi malý, bylo voleno nízké obtížnostní pásmo. Hodnocení v závěru hodin mělo vždy motivační charakter. Snaha o udržení zájmu žáků byla patrná u všech učitelů. Sledovaná komunikace mezi učiteli a žáky byla přirozená. Možnost vyjádření vlastního názoru byla dána většinou starším žákům, kteří mohli navázat na vlastní interpretační zkušenosti. Psychohygienické podmínky byly ve všech sledovaných hodinách dodrženy. Čas pro relaxaci většinou učitelé využívali pro opakování hudebně-teoretických znalostí žáků.

Samostatnou kapitolou je výuka hry na elektronické klávesové nástroje. Byla sledována výuka, která vycházela z klavírní nebo akordeonové literatury a rovnoměrně rozvíjela schopnost práce obou rukou. Technická cvičení nebo etudy byly doplněny přednesovými skladbami, ve kterých byly také využity technické, i zvukové možnosti nástroje. Tato výuka byla písemně i prakticky připravena. V písemné přípravě byla zachycena stručná charakteristika žáka. V přímém protikladu byla výuka, která byla vedena bez pedagogických zkušeností. Elementární znalosti a dovednosti byly ve sledované výuce u žáka vytvářeny metodicky a didakticky chybně. Nedostatek znalostí a zkušeností se v této výuce projevil výrazně negativně. Výuka hry na elektronické klávesové nástroje není podporována schválenými učebními osnovami a průběh a výsledky této výuky jsou přímo závislé na zkušenostech a dovednostech učitele.

Sledovaná výuka souborové hry byly vedena učitelem s vlastní dlouholetou orchestrální praxí a aranžérskými zkušenostmi. Žáci byli vedeni k respektování společného metra skladby, správné rytmické a intonační interpretaci skladeb. Zvolená literatura odpovídala svou náročností hráčským dovednostem a interpretačním schopnostem členů souboru.

Hodnocení prováděné na konci hodiny bylo učiteli zdůvodněno jen ojediněle. Většinou se učitelé zaměřovali na dosažené úspěchy a kritické hodnocení žákovy domácí přípravy se objevilo jen vzácně.

Sledovaná instrumentální výuka měla celkově velmi dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání škola sleduje na koncertech a při postupových a závěrečných zkouškách. Závěry hodnocení jsou pak předmětem jednání pedagogických rad, analýza zjištěných nedostatků slouží následně ke zkvalitnění výuky. Možnost konfrontace výsledků nabízejí soutěže a přehlídky, ve kterých škola získává ocenění až v ústředních kolech. Výsledky vzdělávání jsou každoročně vyhodnocovány ve výroční zprávě o činnosti školy.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech hudebního oboru jsou hodnoceny jako dobré. Zjištěna pozitiva i negativa jsou v rovnováze.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 29 819/01-21 ze dne 15. května 2002 s účinností od 29. června 2001
2. Zřizovací listina vydaná usnesením Rady Olomouckého kraje na základě usnesení Zastupitelstva Olomouckého kraje č.j.1230/2003ze dne 28. listopadu 2002.
3. Výkaz Škol (MŠMT) V 24-01 o základní umělecké škole podle stavu k 15. říjnu 2003 ze dne 15. října 2003.
4. Osobní spisy pedagogických zaměstnanců ve školním roce 2004/2005 - hudební obor.
5. *Vnitřní řád školy* ze dne 1. září 2004.
6. *Organizační řád* ze dne 5. ledna 2004.
7. *Školní řád* ze dne 1. září 2004.
8. *Celoroční plán práce na školní rok 2004/2005.*
9. *Měsíční plány práce na školní rok 2004/2005*
10. *Plán kontrolní činnosti pro školní rok 2004/2005.*
11. *Výroční zpráva za školní rok 2003/2004.*
12. Třídní knihy pro individuální, skupinové a kolektivní vyučování hudebního oboru na školní rok 2004/2005.
13. Výkazy žáků a vyučovaných hodin všech učitelů hudebního oboru na školní rok 2004/2005.
14. Katalogy o průběhu studia všech žáků hudebního oboru
15. Rozvrhy hodin na I. pololetí školního roku 2004/2005.
16. Záznamy z pedagogických rad (školní rok 2003/2004).
17. Záznamy z provedených hospitací a kontrol ve školní roce 2003/2004.
18. Protokoly o komisionálních zkouškách za školní rok 2003/2004.
19. Podkladová dokumentace ČŠI (dotazník pro ředitele školy).
20. Učební plány pro hudební obor čj. 18 418/95-25 s platností od 1. září 1995.
21. Učební osnovy pro vybrané předměty hudebního oboru:

čj. 20 876/80-35 s účinností od 1. září 1980 – přípravné studium hry na hudební nástroje, přípravná hudební nauka,

čj. 11 393/81-35 s účinností od 1. září 1981 - I. stupeň základního studia hry na hudební nástroje, hudební nauka ,

čj. 14 466/85-35 s účinností od 1. září 1985 - II. stupeň základního studia hra na hudební nástroje.

ZÁVĚR

Personální podmínky hudebního oboru umožňují realizovat vzdělávací program. Absence odborné a pedagogické způsobilosti se ve sledované výuce projevila negativně.

Škola je vybavená starším nábytkem a většinou staršími hudebními nástroji (klavíry). V době inspekce probíhala rekonstrukce půdních prostor a nebyla dokončena estetická úprava společných prostor. Velikost tříd pro instrumentální výuku umožňuje naplňování vzdělávacích programů všech hudebních nástrojů.

Výuka v hudebním oboru je realizována v souladu s platnými učebními dokumenty. Porovnáním učebních plánů s reálnou výukou bylo zjištěno nedodržování učebních plánů v předmětu „Komorní a souborová hra“. Výuka elektronických klávesových nástrojů probíhá bez podpory učebních osnov nebo jiných schválených dokumentů. Předložená povinná dokumentace průkazně zachycovala průběh vzdělávání. Sledovaná instrumentální výuka měla velmi dobrou úroveň.

Základní umělecká škola Litovel působí ve svém okolí jako spolehlivý garant kultury. Výsledky vyučování úspěšně prezentuje při veřejných akcích a na profesních soutěžích.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrý (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu MgA. Libor Buchta

Libor Buchta v.r.

Ve Zlíně dne 10. prosince 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. 12. 2004

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Ivo Škrabal – ředitel školy

Ivo Škrabal v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Zarámí 88, P.O.Box 225, 760 01 Zlín. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství mládeže a tělovýchovy, OMŠT, Jeremenkova 40a, 77911 Olomouc	21. 1. 2005	1273/2004
Zřizovatel: Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc	21. 1. 2005	1273/2004

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.